

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ (Ε.Υ.ΣΥ.Δ.-Μ.Ε.Υ.)

Ταχ. Δ/ση: ΘΗΒΩΝ 196-198 ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΕΝΤΗΣ, 18233

Πληροφορίες: ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΠΙΝΙΑΡΗ

Τηλ.: 2131629119

Email: e.kapiniari@migration.gov.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΕΝΤΗΣ, 17.04.2024

Α.Π.: 126470

Προς: ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΘΕΜΑ: Ένταξη της Πράξης «Εξωτερικό σύστημα παρακολούθησης αναγκαστικών επιστροφών από το Συνήγορο του Πολίτη στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του.» με Κωδικό ΟΠΣ 6010880 στο Πρόγραμμα «Πρόγραμμα Ελλάδα - Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης 2021-2027»

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.
2. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1147 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Ιουλίου 2021 για τη θέσπιση του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης.
3. Τον ν. 4939/2022 «Κύρωση Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών» (Α' 111).
4. Τον ν. 4914/2022 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις» (Α' 61).
5. Τον ν. 4825/2021 «Αναμόρφωση διαδικασιών απελάσεων και επιστροφών πολιτών τρίτων χωρών, προσέλκυση επενδυτών και ψηφιακών νομάδων, ζητήματα αδειών διαμονής και διαδικασιών χορήγησης διεθνούς προστασίας, διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και άλλες επείγουσες διατάξεις» (Α' 157).
6. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
7. Τον ν. 4375/2016 «Οργάνωση και λειτουργία Υπηρεσίας Ασύλου, Αρχής Προσφυγών, Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης σύσταση Γενικής Γραμματείας Υποδοχής, προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου "σχετικά με τις κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιτύπωση)" (L 180/29.6.2013), διατάξεις για την εργασία δικαιούχων διεθνούς προστασίας και άλλες διατάξεις» (Α' 51) και ειδικότερα τα άρθρα 76 έως 79 και 81, όπως ισχύουν.
8. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κωδικοποιήθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α' 98) και διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
9. Το π.δ. 4/2020 «Σύσταση Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, καθορισμός των αρμοδιοτήτων του και ανακατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 4).
10. Το π.δ. 18/2020 «Μετονομασία και σύσταση Γενικών και Ειδικών Γραμματειών στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου» (Α' 34).
11. Το π.δ. 106/2020 «Οργανισμός Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου» (Α' 255).
12. Το π.δ. 77/2022 «Ίδρυση Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών (Κ.Ε.Δ.) και κατάργηση Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης (Κ.Υ.Τ.) - Τροποποίηση του π.δ. 106/2020 «Οργανισμός Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου»» (Α' 212).

13. Το π.δ. 20/2023 «Κατάργηση της Γενικής Διεύθυνσης Συντονισμού και Διαχείρισης Προγραμμάτων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων (Γ.Δ.ΣΥ.Δ.Μ.Ε.Υ.)- Τροποποίηση του π.δ. 106/2020 «Οργανισμός Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου» (Α' 255).» (Α' 43).
14. Το π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131).
15. Την υπό στοιχεία Υ 12/2023 απόφαση του Πρωθυπουργού "Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Νικόλαο Παπαθανάση" (Β' 4403).
16. Την υπ' αρ. 125888/06.04.2023 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Μετανάστευσης και Ασύλου με θέμα «Διάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού και Διαχείρισης Προγραμμάτων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων και καθορισμός των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων του προσωπικού που μετακινείται ή αποσπάται σε αυτήν, σύμφωνα με το άρθρο 76 του ν. 4375/2016.» (Β' 2203).
17. Την υπ' αρ 269397/2023 κοινή απόφαση των υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Μετανάστευσης και Ασύλου «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Προγραμμάτων των Ταμείων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων (TAMEY) (Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης -TAME, Ταμείο Εσωτερικής Ασφαλείας-TEA και Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων-ΜΔΣΘ).
18. Την υπό στοιχεία C(2022) 8160/10.11.2022 εκτελεστική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έγκριση του Προγράμματος της Ελλάδας για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME/AMIF), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την υπό στοιχεία C(2023) 9273/20.12.2023 απόφαση.
19. Τον υπ' αριθμό 2016/C 202/02 από 7.6.2016 Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
20. Την υπ' αρ. 466509/16.10.2023 (ΑΔΑ: ΨΦ9546ΜΔΨΟ-Ψ7Η) 6η Εξειδίκευση των Προγραμμάτων TAMEY 2021- 2027.
21. Την υπ' αρ. πρωτ. 553318/22.12.2023 (Κωδ. AMIF_029) πρόσκληση προς τον δικαιούχο «Συνήγορος του Πολίτη» για την υποβολή προτάσεων στο Πρόγραμμα Ελλάδας – Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (ΑΔΑ: ΨΚΚΓ46ΜΔΨΟ-ΖΑΧ).
22. Το με ID 26026 – 28/03/2024 – ώρα 13:19 Τεχνικό Δελτίο Πράξης του Δικαιούχου και τα συνημμένα σε αυτό έγγραφα προς την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού & Διαχείρισης Προγραμμάτων Μετανάστευσης & Εσωτερικών Υποθέσεων (ΕΥΣΥΔ-ΜΕΥ) για την ένταξη της πράξης στο «Πρόγραμμα Ελλάδας – Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης».
23. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης, όπως αυτό αποτυπώνεται στο ΟΠΣ και καταγράφεται στα έγγραφα τεκμηρίωσης της θετικής αξιολόγησης της πρότασης και ειδικότερα, στη Λίστα Ελέγχου Πληρότητας – Επιλεξιμότητας, στο Φύλλο Αξιολόγησης Πράξης και στην Υποστηρικτική Λίστα βάσει του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.
24. Την υπ' αρ. πρωτ. 122162/11.04.2024 θετική εισήγηση του προϊσταμένου της Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος.

Αποφασίζει

την Ένταξη της Πράξης «Εξωτερικό σύστημα παρακολούθησης αναγκαστικών επιστροφών από το Συνήγορο του Πολίτη στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του.» με Κωδικό ΟΠΣ 6010880 στο Πρόγραμμα «Πρόγραμμα Ελλάδας - Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης 2021-2027» στον Ειδικό Στόχο «Επιστροφή»

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης και Ένταξης .

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΑΞΗΣ

1.Κωδικός Πράξης/MIS (ΟΠΣ):	6010880
2. Κωδικός COFOG2	03.6 - Δημόσια τάξη & ασφάλεια π.δ.κ.α.
3.Δικαιούχος:	ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
4.Κωδικός Δικαιούχου:	1110101
5.Φυσικό αντικείμενο της πράξης:	
<p>Στην Ελλάδα η αρμοδιότητα εξωτερικού ελέγχου (external monitoring) των διαδικασιών αναγκαστικής απομάκρυνσης αλλοδαπών τρίτων χωρών (άρ.8 παρ. 6 Οδηγίας Επιστροφών) έχει ανατεθεί στον Συνήγορο του Πολίτη (ΣΤΠ) (άρθρ.23 παρ.6 του Ν.3907/11 και 4004/4/57-ια ΚΥΑ (ΦΕΚ Β' 2870/24-10-2014), ο οποίος υλοποιεί ελέγχους από το 2014.</p> <p>Το πεδίο των επιστροφών αποτελεί συνάρτηση του ευρύτερου φαινομένου της αντιμετώπισης της παράτυπης μετανάστευσης, που χαρακτηρίζεται από έντονη μεταβλητότητα και επηρεάζεται από πλήθος παραγόντων.</p> <p>Με δεδομένα συνεχώς μεταβαλλόμενα, για το σχεδιασμό του έργου λαμβάνονται υπόψη κατ' αρχήν η δυναμικότητα του Συνηγόρου, ως φορέα εξωτερικού ελέγχου σε δυνατότητα απόδοσης και ενίσχυσής της (capacity building) και τα διαθέσιμα συγκριτικά στοιχεία δειγματοληπτικών ελέγχων από άλλες ευρωπαϊκές χώρες.</p> <p>Ωστόσο, κυρίαρχο στοιχείο του σχεδιασμού της Αρχής για την εκάστοτε περίοδο αναφοράς είναι το γεγονός ότι το έργο της Αρχής αποτελεί ομαλή προβολή και εξέλιξη του εξωτερικού ελέγχου, ο οποίος παραμένει δευτερογενής, σε σχέση με την ελεγχόμενη δράση των διαδικασιών επιστροφής και εν γένει των επιχειρήσεων αναγκαστικής απομάκρυνσης, που εκτελεί η ΕΛ.ΑΣ. Επομένως τελεί σε συνάρτηση με την ομαλή προβολή και εξέλιξη των υφισταμένων αναγκαστικών επιστροφών, απελάσεων/επανεισδοχών και του αριθμού των διοικητικά κρατούμενων προς επιστροφή αλλοδαπών. Σημειώνεται, ότι αποτελεί στρατηγική επιλογή του ΣΤΠ η προτεραιότητα στον εξωτερικό έλεγχο επιχειρήσεων αναγκαστικής απομάκρυνσης σε εθνικές (αεροπορικές) επιστροφές, κοινές ευρωπαϊκές (αεροπορικές) επιστροφές και σε επανεισδοχές, ακτοπλοϊκές ή αεροπορικές, στην Τουρκία, οι οποίες γίνεται προσπάθεια από την ελληνική κυβέρνηση να αρχίσουν και πάλι να πραγματοποιούνται, διότι εκτιμά ότι στις περιπτώσεις αυτές προκύπτουν αυξημένες απαιτήσεις διαφάνειας και διασφάλισης τήρησης της νομιμότητας, και των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, σύμφωνα με τους διεθνείς κι ευρωπαϊκούς κανόνες και κατευθύνσεις.</p> <p>Να επισημανθεί εδώ ότι οι δράσεις του ΣΤΠ προγραμματίζονται σε ετήσια βάση, ακολουθώντας τον προγραμματισμό των υπόλοιπων πρωτογενώς εμπλεκόμενων αρμόδιων φορέων (ΕΛ.ΑΣ, FRONTEX κλπ).</p>	
6. Παραδοτέα πράξης:	
1. Ο εξωτερικός έλεγχος των διαδικασιών αναγκαστικής απομάκρυνσης αλλοδαπών τρίτων χωρών για το χρονικό	

- διάστημα 2024-2027.
 2. Ετήσιες εκθέσεις του μηχανισμού εξωτερικού ελέγχου
 3. Προγράμματα κατάρτισης για περίπου σαράντα (40) άτομα

ΔΕΙΚΤΕΣ				
ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ (για ΕΚΤ, ΕΤΠΑ)	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
AMIF_029	Αριθμός αποστολών για τον έλεγχο επιχειρήσεων απομάκρυνσης και χώρων κράτησης αλλοδαπών προς απομάκρυνση.	Αριθμός	Δεν εφαρμόζεται	88,00
Ο.3.1	Αριθμός συμμετεχόντων σε δραστηριότητες κατάρτισης	Αριθμός	Δεν εφαρμόζεται	40,00

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
7. Η ημερομηνία έναρξης της Πράξης ορίζεται η 01/04/2024 .
8. Η ημερομηνία λήξης της Πράξης ορίζεται η 31/12/2027 .
9. Η ανάληψη της υποχρέωσης για τα κρίσιμα υποέργα πραγματοποιείται έως 01/10/2024.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΑΞΗΣ	
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	420.000,00
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	0,00
ΜΗ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	0,00
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	420.000,00
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΠΡΑΞΗΣ	420.000,00

10. Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης ανέρχεται σε **420.000,00 €**
 Το ανώτατο ποσό συνεισφοράς της Ένωσης ανέρχεται σε 315.000,00 €, το οποίο αντιστοιχεί στο 75% της συνολικής επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης της Πράξης.

13. Η πληρωμή της πράξης γίνεται με άμεση πληρωμή Το είδος πληρωμής καθίσταται δεσμευτικό για όλες τις σχετιζόμενες πληρωμές της πράξης.

Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

14. Η δημόσια δαπάνη της πράξης που προτείνεται για εγγραφή στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων **ανέρχεται σε 420.000,00 €**

Η δημόσια δαπάνη της πράξης επιμερίζεται ως ακολούθως:

ΚΩΔ. ΣΑ	ΚΩΔ. ΠΡΑΞΗΣ ΣΑ (ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΥ)*	ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ	ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΣ (που συνεχίζει να πληρώνει την πράξη)	ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ
Ε9152	2024ΣΕ91520000	Νέο Έργο ΠΔΕ	ΝΑΙ	420.000,00

* Ο κωδικός εναρίθμου τίθεται σε ισχύ μετά την έγκριση της ΣΑ από τον Υπουργό.

15. Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη, η οποία προτείνεται για εγγραφή στο ΠΔΕ **ανέρχεται σε 420.000,00 €.**

Γ. ΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Ο δικαιούχος υποχρεούται να τηρήσει τους όρους της απόφασης ένταξης και να υλοποιήσει την πράξη, σύμφωνα με τους όρους και τον χρονικό προγραμματισμό αυτής, καθώς και να τηρήσει τις υποχρεώσεις που παρατίθενται στο συνημμένο Παράρτημα Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της απόφασης ένταξης.

Σε περίπτωση που η υλοποίηση της πράξης αποκλίνει από τους όρους της απόφασης ένταξης, η ΔΑ επανεξετάζει την πράξη και μπορεί να προβεί στην ανάκληση της απόφασης ένταξής της.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ**Πάτροκλος Γεωργιάδης****Πίνακας Αποδεκτών:****Συνημμένα:**

Παράρτημα Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Απόφασης Ένταξης

Κοινοποίηση:

- Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου
- Γραφείο Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου
 - Γενικός Γραμματέας Μεταναστευτικής Πολιτικής
 - Γ.Δ. Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών

Εσωτερική διανομή:

Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού & Διαχείρισης Προγραμμάτων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων, Γραμματεία & Μονάδα Β.2

—

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος της πράξης «Εξωτερικό σύστημα παρακολούθησης αναγκαστικών επιστροφών από το Συνήγορο του Πολίτη στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του.» αναλαμβάνει να τηρήσει τις παρακάτω υποχρεώσεις :

1. ΤΗΡΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- i. Να τηρεί την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών και την απασχόληση προσωπικού, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση, την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες, και τα Θεμελιώδη Δικαιώματα του ανθρώπου σύμφωνα με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- i. Να τηρεί τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης, όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης της πράξης, καθώς και να τηρεί την προθεσμία ενεργοποίησης του/των υποέργων τα οποία θεωρούνται κρίσιμα για την υλοποίηση της πράξης και για τα οποία η διαχειριστική αρχή έχει ορίσει προθεσμία για την ενεργοποίησή τους.
- ii. Τυχόν αποκλίσεις από τους όρους της απόφασης ένταξης ή του χρονικού προγραμματισμού της εκτέλεσης του/των υποέργου/ων, όπως προσδιορίζεται στην απόφαση ένταξης της πράξης δύναται να επιφέρει την επιβολή λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της πράξης, εφόσον οι εν λόγω αποκλίσεις κριθούν αδικαιολόγητες ή δεν υλοποιηθούν τα διορθωτικά μέτρα εντός της ταχθείσας περιόδου συμμόρφωσης.
- iii. Να διασφαλίζει το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό.
- iv. Να λαμβάνει έγκριση από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος για τις διαδικασίες της διακήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης / τροποποίησης δημοσίων συμβάσεων.
- v. Να υποβάλλει αίτημα εξέτασης στη ΔΑ/ΕΦ για τροποποίηση του Τεχνικού Παραρτήματος Υλοποίησης Υποέργου με Ίδια Μέσα και να λαμβάνει την έγκρισή του.
- vi. Να ενημερώνει έγκαιρα την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος σχετικά με την εξέλιξη της πράξης και να αποστέλλει όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τις διαδικασίες του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.
- vii. Να πραγματοποιεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του ΟΠΣ με τα δεδομένα και έγγραφα της πράξης που υλοποιεί και ειδικότερα τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης, τα δεδομένα χρηματοοικονομικής διαχείρισης, παρακολούθησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και δεικτών, επαληθεύσεων και ελέγχων, αξιολόγησης πράξεων και γενικότερα τα δεδομένα που διασφαλίζουν τη διαδρομή ελέγχου της πράξης.
- viii. Να διασφαλίζει την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλει στο ΟΠΣ, σύμφωνα με το χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις και να πραγματοποιεί διασύνδεση των Πληροφοριακών Συστημάτων του με το ΟΠΣ για την αυτόματη υποβολή στοιχείων, εφόσον απαιτείται.
- ix. Να εφαρμόζει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και μεταβίβαση των δεδομένων δεικτών των πράξεων, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στα αντίστοιχα Δελτία Ταυτότητας Δεικτών και τις οδηγίες της Διαχειριστικής Αρχής. Τα δεδομένα δεικτών, κατά περίπτωση απολογίζονται ανά φύλο (άνδρες-γυναίκες).
- x. Να σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και να τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Οι πράξεις των δικαιούχων θα πρέπει να εναρμονίζονται με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ιδιαίτερα θα πρέπει να διασφαλίζεται :

(α) η προάσπιση και προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Η πράξη δεν θα πρέπει να έχει διαφορετικό αντίκτυπο στις γυναίκες και στους άντρες. Σημειώνεται ότι η αρχή της ισότητας δεν αποκλείει τη διατήρηση ή τη θέσπιση μέτρων που προβλέπουν ειδικά πλεονεκτήματα υπέρ του υποεκπροσωπούμενου φύλου.

(β) η αποτροπή κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού κλπ.

(γ) η εξασφάλιση αξιοπρεπούς διαβίωσης. Η πράξη θα πρέπει να είναι συμβατή με τα προβλεπόμενα στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ότι (i) κάθε πρόσωπο που διαμένει και διακινείται νομίμως εντός της Ένωσης έχει δικαίωμα στις παροχές κοινωνικής ασφάλισης και στα κοινωνικά πλεονεκτήματα, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές, και (ii) προκειμένου να καταπολεμηθεί ο κοινωνικός αποκλεισμός και η φτώχεια, αναγνωρίζεται και γίνεται σεβαστό το δικαίωμα κοινωνικής αρωγής και στεγαστικής βοήθειας προς εξασφάλιση αξιοπρεπούς διαβίωσης σε όλους όσους δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους, σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στο δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.

(δ) διασφάλιση λοιπών θεμάτων. Η υλοποίηση της Πράξης θα πρέπει να είναι απόλυτα συμβατή με τα προβλεπόμενα στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε. όσον αφορά στη διασφάλιση των ακόλουθων και την αποτροπή κάθε κινδύνου για τα ακόλουθα:

- Ανθρώπινη αξιοπρέπεια, δικαίωμα στη ζωή κάθε ανθρώπου, δικαίωμα στην ακεραιότητα του προσώπου.
- Απαγόρευση των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων ή εξευτελιστικών ποινών ή μεταχείρισης, απαγόρευση της δουλείας και της αναγκαστικής εργασίας.
- Δικαίωμα Ασύλου, και απαγόρευση ομαδικών απελάσεων και απαγόρευση απομάκρυνσης ατόμου ή απέλασης ή έκδοσης προς κράτος όπου διατρέχει σοβαρό κίνδυνο να του επιβληθεί η ποινή του θανάτου ή να υποβληθεί σε βασανιστήρια ή άλλη απάνθρωπη ή εξευτελιστική ποινή ή μεταχείριση.
- Διασφάλιση της προστασίας σε περίπτωση απομάκρυνσης, απέλασης και έκδοσης.
- Διασφάλιση της διπλωματικής και προξενικής προστασίας στο έδαφος τρίτων χωρών (που δεν ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση), όταν η δική τους χώρα δεν διαθέτει διπλωματική αντιπροσωπεία σε αυτές τις τρίτες χώρες, στον ίδιο βαθμό που απολαύουν των αντίστοιχων δικαιωμάτων οι υπήκοοι του εν λόγω κράτους μέλους.
- Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου.

(ε) η εξασφάλιση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία. Η πράξη θα πρέπει να διασφαλίζει την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Σε περίπτωση κατά την οποία μία πράξη έχει ήδη συμβασιοποιηθεί και δεν έχει γίνει πρόβλεψη για τα ΑΜΕΑ, εφόσον απαιτείται από τη φύση της πράξης και την κείμενη νομοθεσία, θα πρέπει να τεκμηριώνεται ότι ο δυνητικός δικαιούχος θα αναλάβει όλες τις δαπάνες προσαρμογής για εξασφάλιση προσβασιμότητας για ΑΜΕΑ με δικά του έξοδα.

4. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Όταν ο δικαιούχος υπέχει θέση «Εκτελούντος την Επεξεργασία» οφείλει:

- i. Να είναι σε γνώση του και να συμμορφώνεται με την ισχύουσα ενωσιακή και κοινοτική νομοθεσία και ειδικότερα: τον Καν. 679/2016 «Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων», τον ν. 4624/2019 (Α' 137 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 και άλλες διατάξεις και τις σχετικές οδηγίες και αποφάσεις της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.
- ii. Να αναλάβει πλήρως τις υποχρεώσεις που απορρέουν, όσον αφορά στην προστασία και ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τυχόν θα υποβάλλει σε επεξεργασία ή/και περιέλθουν καθ' οιανδήποτε τρόπο σε γνώση του κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων του και να συμμορφώνεται πλήρως προς τις οδηγίες και υποχρεώσεις που θέτει ο «Υπεύθυνος Επεξεργασίας»
- iii. Να διασφαλίζει ότι πρόσβαση στα ανωτέρω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα έχουν μόνο τα εντεταλμένα στελέχη του, που θα εξουσιοδοτηθούν να επεξεργαστούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και θα αναλάβουν δέσμευση τήρησης εμπιστευτικότητας. Δεν προσλαμβάνει άλλον εκτελούντα την επεξεργασία χωρίς προηγούμενη ειδική ή γενική γραπτή άδεια του υπευθύνου επεξεργασίας
- iv. Να θέτει στη διάθεση του υπευθύνου επεξεργασίας κάθε απαραίτητη πληροφορία προς απόδειξη της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις που του αναλογούν και επιπρέπει και διευκολύνει τους ελέγχους που διενεργούνται.
- v. Να λαμβάνει κάθε εύλογο μέτρο για να διασφαλίσει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία θα επεξεργαστεί περιορίζονται στα

ελάχιστα αναγκαία που απαιτούνται σε σχέση με τους σκοπούς που καθορίζονται.

- Vi.** Να διατηρεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για περίοδο που περιορίζεται από την περίοδο που απαιτείται από το σκοπό της επεξεργασίας.
- Vii.** Να ενημερώνει τα υποκείμενα των δεδομένων για τον σκοπό και τη νομική βάση της επεξεργασίας, τους αποδέκτες των δεδομένων και τις τυχόν διαβιβάσεις τους καθώς και το χρονικό διάστημα διατήρησης των δεδομένων τους.
- Viii.** Να εφαρμόζει πολιτικές, διαδικασίες, καθώς και οργανωτικά και τεχνικά μέσα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων και των διαδικασιών διαχείρισης ασφάλειας πληροφοριών ώστε να αποτρέπεται τυχόν ή παράνομη καταστροφή, απώλεια, αλλοίωση, μη εξουσιοδοτημένη αποκάλυψη, μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση και άλλες παράνομες ή μη εξουσιοδοτημένες μορφές επεξεργασίας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

5. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- i.** Να λειτουργεί μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών, των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, ο οποίος θα εξασφαλίζει τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.
- ii.** Να τηρεί ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη, στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις πραγματικές δαπάνες που δηλώνονται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος ή στον Ενδιάμεσο Φορέα, μέσω των Δελτίων Δήλωσης Δαπανών.
- iii.** Να υποβάλλει (εφόσον απαιτείται από τη φύση του έργου) στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος και στην Λογιστική Αρχή, μετά την ολοκλήρωση της πράξης στοιχεία για τους δημιουργούμενους τόκους από τη χρηματοοικονομική διαχείριση των διατιθέμενων πόρων.
- iv.** Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που το ποσό των συνολικών επιχορηγήσεων από φορείς της Γενικής Κυβέρνησης υπερβεί τις τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ συνολικά ετησίως, οι επιχορηγούμενοι φορείς, οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 83 του ν. 4727/2020, οφείλουν να αναρτούν στο Μητρώο Επιχορηγούμενων Φορέων του Προγράμματος Διαύγεια (<https://mef.dianvegia.gov.gr/>) τα στοιχεία των δαπανών οι οποίες αφορούν στα ποσά των επιχορηγήσεων κατά την ως άνω διάταξη.

6. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- i.** Να θέτει στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος, Λογιστική, Αρχή Ελέγχου, Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- ii.** Να αποδέχεται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα του, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης του δικαιούχου και τυχόν αναδόχων του, και να διευκολύνει τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί.

7. ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

- i.** Να αποδέχεται τη συμπερίληψή του στον κατάλογο των πράξεων του Προγράμματος που δημοσιοποιεί η οικεία Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης στην ιστοσελίδα που παρέχονται πληροφορίες για το Πρόγραμμα ή /και στη διαδικτυακή πύλη <http://www.synigoros.gr/> κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 49 του Καν. 1060/2021, και στον οποίο αναφέρονται:
 - η επωνυμία του δικαιούχου [*και στην περίπτωση δημοσίων συμβάσεων η επωνυμία του αναδόχου*], [*και εάν ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο το ονοματεπώνυμό του*],
 - ο τίτλος, ο σκοπός και τα αναμενόμενα ή πραγματικά επιτεύγματα της πράξης,

- η ημερομηνία έναρξης της πράξης και η αναμενόμενη ή πραγματική ημερομηνία ολοκλήρωσή της,
- το συνολικό κόστος της πράξης, το οικείο ταμείο και ο ειδικός στόχος, το ποσοστό ενωσιακής συγχρηματοδότησης,
- η ένδειξη της τοποθεσίας ή ο γεωνοτοπισμός για την οικεία πράξη και τη συγκεκριμένη χώρα,
- ο τύπος της παρέμβασης για την πράξη σύμφωνα με το άρθρο 73 του Καν. 1060/2021.

ii. Να λαμβάνει όλα τα μέτρα προβολής και επικοινωνίας που προβλέπονται στο άρθρο 50 του Κανονισμού 1060/2021 και ειδικότερα:

- α) Να παρέχει στον επίσημο ιστότοπο που διατηρεί, εάν διατηρεί, και στους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης του σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογη προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και αναφορά της χρηματοδοτικής στήριξης από την Ένωση
- β) Να παρέχει δήλωση όπου επισημαίνεται η στήριξη από την Ένωση κατά τρόπο εμφανή επί εγγράφων και υλικού επικοινωνίας σχετικά με την υλοποίηση της πράξης, που προορίζονται για το κοινό ή για τους συμμετέχοντες
- γ) Να αναρτά ανθεκτική πλάκα ή πινακίδα, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, αμέσως μόλις ξεκινήσει η φυσική υλοποίηση πράξεων που περιλαμβάνουν φυσικές επενδύσεις ή μόλις εγκατασταθεί εξοπλισμός που έχει αγοραστεί, σε πράξεις που στηρίζονται από το ΤΑΜΕ, ΤΕΑ ή το ΜΔΣΘ, των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 100.000 ευρώ.

Οι ανθεκτικές πλάκες ή πινακίδες, σχεδιάζονται σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΧ του Καν. 1060/2021 και παρουσιάζουν το έμβλημα της Ένωσης.

- δ) Να τοποθετεί αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή ισοδύναμη ηλεκτρονική εικόνα, σε τοποθεσία που είναι σαφώς ορατή στο κοινό, με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και επισήμανσης της στήριξης από τα ταμεία, σε πράξεις που δεν εμπίπτουν στην υποχρέωση πινακίδων ή πλακών.
- ε) Να διασφαλίσει ότι, όταν ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο, στο μέτρο του δυνατού, ότι οι κατάλληλες πληροφορίες με την επισήμανση της στήριξης από τα Ταμεία, είναι διαθέσιμες σε τοποθεσία που είναι ορατή στο κοινό ή μέσω ηλεκτρονικής εικόνας.
- στ) Να διοργανώνει εκδήλωση ή δραστηριότητα επικοινωνίας με τη συμμετοχή της Επιτροπής και της αρμόδιας διαχειριστικής αρχής, σε εύθετο χρόνο, για πράξεις στρατηγικής σημασίας και πράξεις των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 10 εκ. ευρώ.
- ζ) Να διασφαλίζει ειδικές απαιτήσεις για τη δημόσια προβολή πληροφοριών σχετικά με τη στήριξη από τα Ταμεία, για πράξεις που στηρίζονται από το ΤΑΜΕ, το ΤΕΑ και το ΜΔΣΘ, που μπορεί να προσδιορίζονται στην Απόφαση Ένταξης, όταν αυτό δικαιολογείται για λόγους ασφάλειας και δημόσιας τάξης σύμφωνα με το άρθρο 69, παρ. 5 του Καν. 1060/2021.
- η) Να εξασφαλίζει διαμέσου των συμβατικών ρητρών ότι οι τελικοί αποδέκτες πράξεων χρηματοδοτικών μέσων, συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της ανάρτησης ανθεκτικών πλακών ή πινακίδων.
- θ) Να ορίζει στέλεχος επαφής για θέματα επικοινωνίας και δημοσιότητας και να αποστέλλει τα στοιχεία επικοινωνίας του στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης.
- ι) Να δημιουργεί και να διατηρεί αρχείο φωτογραφιών και κατά περίπτωση βίντεο από τα διάφορα στάδια εξέλιξης της δράσης, κατάλληλα και για την παρακολούθηση της υλοποίησης και για επικοινωνιακή προβολή, το οποίο θα παραχωρείται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης, εφόσον ζητηθεί.
- ια) Ο δικαιούχος όταν απευθύνει με τη σειρά του πρόσκληση για δράσεις που πρέπει να ενημερωθεί το ευρύ κοινό υποχρεούται να υποβάλει παράλληλα τα σχετικά στοιχεία και στο ΟΠΣ για να είναι εφικτή η έγκαιρη ενημέρωση του site του <http://www.synigoros.gr/> από το ΟΠΣ.

8. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

- i. Να τηρεί και να ενημερώνει φάκελο πράξης με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους για διάστημα πέντε (5) ετών, από την 31 Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο πραγματοποιείται η τελευταία πληρωμή προς το δικαιούχο ή για την περίοδο που προσδιορίζεται στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων (για πράξεις ήσσονος σημασίας). Η ΔΑ ενημερώνει τον δικαιούχο για την ημερομηνία έναρξης της περιόδου διαθεσιμότητας των εγγράφων κατά την ολοκλήρωση της πράξης. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων

αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

- ii. Να κοινοποιεί στην αρμόδια Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος (ή εναλλακτικά στον ΕΦ) το έντυπο Ε.Ι.1_7 «Κατάλογος εγγράφων για την τήρηση φακέλου Πράξης», στο οποίο, μεταξύ άλλων, καταγράφονται τα στοιχεία ταυτότητας και η διεύθυνση των φορέων στους οποίους τηρούνται στοιχεία και έγγραφα, καθώς και η μορφή υπό την οποία θα τηρούνται, το αργότερο με την υποβολή του πρώτου Δελτίου Δήλωσης Δαπάνης.
- iii. Να τηρεί ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή που τίθενται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος
- iv. Να τηρεί τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων:

α) Για πράξεις επένδυσης σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση, εντός πέντε (5) ετών από την τελική πληρωμή ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων να μην επέλθει:

- παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος
- αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα
- ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.

β) Άλλες μακροχρόνιες δεσμεύσεις που ορίζονται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος ή καθορίζονται από το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την πράξη.

Η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων επιβεβαιώνονται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, με διοικητικές ή και επιτόπιες επαληθεύσεις από την ΔΑ. (Στην περίπτωση που η υποχρέωση τήρησης των μακροχρόνιων δεσμεύσεων μεταβιβάζεται σε άλλο φορέα, αυτός προσδιορίζεται και η υποχρέωση αφορά αυτόν τον φορέα.)]

9. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ